

اشتراک جوانان منحیت عامل ثبات

چشم انداز فراتر از اشتغال برای ایجاد امید به یک آینده بهتر برای جوانان افغانستان

در این مقاله چالش ها و فرصت های جوانان شهری در افغانستان مطالعه میشود. و ارزیابی ها نشان میدهد که جوانان نه تنها به فرصت های اشتغال و معیشت نیاز دارند بلکه به شناخت و میکانیسم های عملی برای اشتراک آنها در فعالیت های مدنی شهری در تصمیم گیری ها نیز ضرورت دارند. چالش های جوانان افغانستان به شکل برجسته بیان شده است. علاوه بر آن به صورت مختصر اولویت های جوانان طوری که در ورکشاپ ملی جوانان شهری در کابل در فبروری ۲۰۱۶ میلادی بیان گردید و در آن سه اقدامی که به اولویت های عمده میپردازند، ارائه شده است. در مجموع چنین پیشنهاد شده است که سهمگیری جوانان به یک بخش عمده برنامه همبستگی شهری (USP) مبدل گردد.

صفحه مباحثه شماره ۵، سلسله دوم، مارچ ۲۰۱۶

جوانان در افغانستان

افغانستان، که تقریباً ۸۰٪ نفوس آن زیر ۳۵ سال قرار دارد، یکی از کشور هایکه بیشترین نسل جوان را در جهان دارا میباشد^۱. با این حال، جوانان که در شهر هازندگی میکنند به اشکال مختلف به شمول دسترسی به کار، تعلیم، خدمات بنیادی، محلات عامه و محلات تفریحی و اشتراک در حکومتداری و تصمیمگیری محروم ساخته شده اند. نداشتن حضور نمایندگی و فرصت تأثیر گذاری روی تصمیم گیری ها باعث شده است تا در انکشاف، بهبود و بهسازی محیط شهری به نیازمندی های جوانان کمتر اولویت داده شود. به این ترتیب شهر ها به طور فزاینده به محلات نامساعد برای جوانان مبدل شده اند. در شرایط کنونی، جوانان در شهر های افغانستان امکانات کمی برای تغییر وضعیت شان یا سهمگیری فعال در شکل دهی آینده خود و کشور در اختیار دارند. بنابراین، به یک روش همه جانبه، یعنی تلاش برای فراتر از ایجاد اشتغال برای حل بحران که در حال حاضر جوانان افغانستان با آن مواجه اند، نیاز است. به وسیله سهمگیری جوانان، امید برای فرصت های آینده ایجاد خواهد شد.

تغییر به وسیله عمل: بسیج جوانان

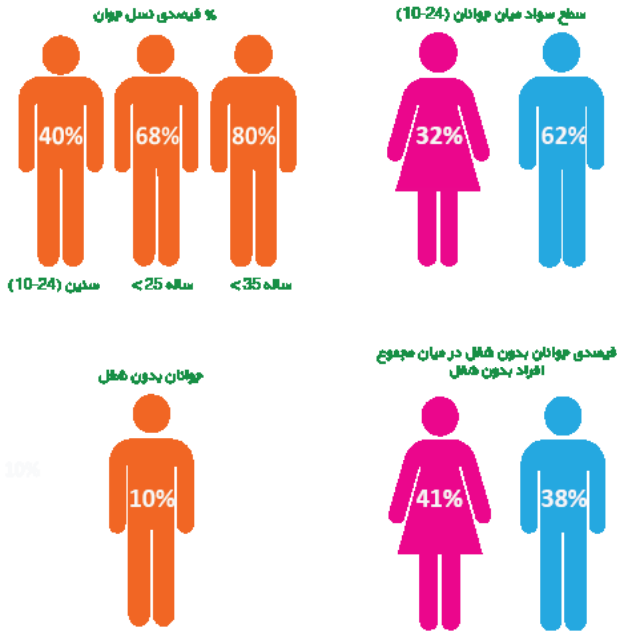
جوانان مهمترین قوه تحرک و منبع بشری یک جامعه میباشند. بنابراین، حکومت ها و جوامع شهری باید جمعیت جوانان خود را منبع بدانند نه یک مشکل که به انکشاف شهر ها کمک خواهند کرد. بر خلاف تصور معمول که جوانان را یک گروه نیازمند منابع میدانند، باید جوانان افغانستان شرکای با ارزش در ایجاد شهر های مرفه و آرام باشند. باید این تغییر در طرز فکر با یک سلسله اقداماتی که به جوانان اجازه میدهد تا در جامعه ای که زندگی میکنند اشتراک و در آن سهم خود را ادا نمایند، همراه باشد.

در فبروری ۲۰۱۶ میلادی یک ورکشاپ ملی جوانان شهری تحت رهبری شرکای اصلی برنامه آینده شهر های افغانستان (FoAC) با معینیت امور جوانان برگزار گردید. این ورکشاپ که در آن بیش از ۲۰۰ تن از جوانان اشتراک داشتند که بخشی از سلسله ورکشاپ های مشورتی برنامه ملی اولویت های شهری بوده که برنامه ملی اولویت های شهری یک اقدام به رهبری دولت میباشد. اولویت های راهبردی به سطح پالیسی و پلان در بخش های حکومتداری، مسکن و اقتصاد در شهر ها شناسایی خواهد شد. جوانان اشتراک کننده به وسیله مباحثات گروهی چالش های عمده ای را که در شهر ها با آن مواجه اند به شمول نبود اشتغال، فرصت های سهمگیری در اجتماع و دولت شناسایی نمودند (به ستون مقابل ملاحظه شود).

در ذیل اقدامات راهبردی عمده برای بخش عمده اولویت ها که توسط جوانان اشتراک کننده در ورکشاپ شناسایی شده است ارائه شده است.

۱. اشتغال: تفکر فراتر از ایجاد کار های معمول

بیکاری یکی از مرم ترین چالش های میباشد که جوانان افغانستان با آن رو به رو میباشند. این موضوع هم در نتایج حاصله از ورکشاپ و همچنان در یک مطالعه جدید که در آن ۷۰٪ اشتراک کنندگان بیکاری را بزرگترین چالش در برابر

نقشه اولویت دهی

چالش های عمده ای که در جریان ورکشاپ ملی جوانان شهری شناسایی گردیده، که در آن اندازه نسبی نشان دهنده این است که چند مرتبه هر چالش تذکر یافته است.

¹ 'National Risk and Vulnerability Assessment 2011-2012', Central Statistics Organization, 2014.

مردم جهت سازماندهی، پلانگذاری و تطبیق آموزش حرفوی، بهبود محلات مسکونی و وسیله حل منازعات بین مردم استفاده مینماید. از طریق شورا های انکشافی محل به مردم یک میکانیزم فراهم شده است تا پروژه های مشخص را اولویت بندی نموده و برای شان منبع مالی جستجو نمایند، و بعداً پروژه ها را تطبیق کنند. شورا های انکشافی محل از طریق برنامه های شهری از قبیل برنامه همبستگی ملی (NSP)، برنامه همبستگی کابل (KSP) و برنامه زیربنای شهری به رهبری مردم (CLUIP) ایجاد گردیده اند که موفقیت آنها مؤثریت شورا های انکشافی محل را در تطبیق پروژه ها از طریق سهمگیری فعالانه مردم نشان داده است.^۵

شورا های انکشافی محل در شکل دهی زیربنای مالی و اجتماعی شهری افغانستان نقش اساسی داشته است. بر مبنای آن، برنامه آتی همبستگی شهری (USP) مدل شورا های انکشافی محل را به سطح ملی گسترش میدهد. به این ترتیب، برنامه همبستگی شهری فرصتی است تا جوانان به طور مستقیم در روند تصمیم گیری در مناطق شهری ذیدخل ساخته شوند؛ برنامه همبستگی شهری به وسیله ادغام میکانیزم جوانان در طرح و تطبیق برنامه، میتواند به حیث یک وسیله قدرتمند برای جوانان عمل نماید تا روی انکشاف جوامع شان اثر گذار بوده و آینده خود را به دست گیرند. میکانیزم جوانان میتواند به دو شکل باشد: شورا های انکشافی جوانان یا کمیته های فرعی جوانان در شورا های انکشافی محل.

شورا های انکشافی جوانان که ساختار آن مانند شورا های انکشافی محل میباشد متشکل از نمایندگان جوانان است که وظیفه شان پلانگذاری و تطبیق برنامه های میباشد که بازتاب دهنده نیازمندی ها و اولویت های جوانان است. مانند شورا های انکشافی محل زنان، که در آن ها ارتقای ظرفیت زنان از طریق سهمگیری صورت میگیرد، در شورا های انکشافی جوانان باید به جوانان اجازه داده شود تا نظریات و پروژه های خود را ارایه نمایند. خوبی ایجاد شورا های انکشافی جوانان به شکل مستقل این است که شورا های مذکور پروژه های جوانان را طرح، اولویت بندی و تطبیق خواهند نمود، و به این ترتیب مشخصاً به نیازمندی های جوانان رسیدگی میشود. با این حال، این امر مستلزم میکانیزم های قوی تر برای جلوگیری از سلوک «تقابل» بین شورا های انکشافی محل و شورا های انکشافی جوانان و جلوگیری از رقابت به خاطر منابع محدود میباشد. از جانب دیگر، کمیته های جوانان، در داخل شورا های انکشافی تاسیس شده موجود خواهد بود و به حیث وسیله متوجه ساختن رهبران اجتماع به نیازمندی های جوانان و تأکید روی اولویت های جوانان در پروژه های پیشنهادی عمل خواهد کرد. اما کمیته جوانان باید به خاطر نیازمندی ها و اولویت های جوانان در انکشاف و اولویت دهی پروژه های شورای انکشافی محل تبلیغ و اعمال نفوذ نماید، که ممکن نتواند مانند آنچه شورا های انکشافی جوانان میتواند روی جوانان تمرکز داشته باشد، عین تمرکز را حاصل نماید.

پسران جوان که در جاده های خالی فوتبال بازی میکنند یک منظره معمول در شهر های افغانستان است. یک پروژه بالقوه برای جوانان میتواند ایجاد ساحات ورزشی در محلات باشد.

جوانان در افغانستان دانستند، بازتاب یافته است.^۲ فشار اجتماعی و اقتصادی ناشی از بیکاری و کارگران بی بضاعت به وسیله این حقیقت که اکثر دختران و پسران جوان باید برای تأمین معیشت خانواده های شان عاید به دست آورند، تشدید شده است. همچنان نبود گزینه های معیشتی خطر کشیده شدن به طرف گروه های شورشی، ویا برای تعداد زیاد کسانی که در افغانستان برای شان کدام آینده نمی بینند، مهاجرت به خارج از کشور، را افزایش میدهد که باعث «فرار مغز ها» از جامعه افغانستان میگردد.

تنها به وسیله ایجاد کار های معمول با چالش بیکاری مقابله شده نمیتواند؛ ایجاد راه های انکشاف مهارت ها و بهبود معیشت برای جوانان میتواند آنها را تا حدی قادر بسازد تا روی آینده شان کنترل داشته و احساس ناامیدی را از خود دور سازند، به این ترتیب یک اندازه اثرات منفی بیکاری را خنثی نمایند. این موضوع به ویژه در شهر ها صدق میکند.

ترویج کارآفرینی یک اقدام بنیادی برای بهبود معیشت جوانان میباشد. میتوان مراکز رشد تجارت را برای تشویق و تسهیل در آغاز تجارت و شرکت های کوچک و متوسط ایجاد نمود.^۳ عدم دسترسی به سرمایه یک مانع عمده در برابر جوانان برای انجام تجارت میباشد و مدل فعلی اکثر کارآفرینان غیر رسمی، که از طریق خانواده ها و شبکه های اجتماعی حمایت مالی و استخدام کارمندان خود را حاصل مینمایند، از پایداری برخوردار نیست. بنابراین باید حمایت مالی عامه (دولتی) برای آغاز تجارت و شرکت های کوچک و متوسط دستیاب باشد تا کارآفرینی ترویج گردد. این کار از طریق قرضه های میکروفاینانس، سایر تدابیر اعتباری، و ایجاد بانکداری اسلامی، کوپراتیف های مالی یا بانک های تجاری انجام شده میتواند.^۴

آموزش حرفوی و کارآموزی جوانان را میتوان برای رسیدگی به کمبود نیروی کار برای شغل های فنی افزایش داد. در شهر های افغانستان، مراکز متعدد آموزش حرفوی وجود دارد که در آنها جوانان میتوانند مهارت های فنی را از قبیل ترمیم موبایل، نجاری، خیاطی و نلدوانی بیاموزند.

جلسه آموزش حرفوی برای زنان. آموزش حرفوی میتواند نقش مهمی در ارتقای ظرفیت زنان و محو موانع جنسیتی داشته باشد.

۲. سهمگیری جوانان: جوانان امروز به حیث رهبران فردا

سهمگیری به حیث یک حق بنیادی بشری شناخته شده است. این موضوع یک اصل اساسی برای برآورده شدن سایر حقوق میباشد. بنابراین، تأمین سهمگیری جوانان در روند های تصمیمگیری باید به یک اولویت عمده مبدل گردد. مثال های از سهمگیری جوانان شامل ورکشاپ های دولتی، سیمینار ها، برنامه های آگاهی دهی و کمپاین های مدنی جوانان میباشد. این طرق سهمگیری مستلزم تسهیل فعال از جانب دولت، مؤسسات و مردم میباشد.

ایجاد شورا های انکشافی جوانان یا کمیته های فرعی جوانان منحصبت بخشی از برنامه همبستگی شهری میتواند یک وسیله قدرتمند برای تسهیل سهمگیری جوانان باشد. دولت افغانستان برای بیش از یک دهه از طریق شورا های انکشافی محل با مردم کار میکند، و از شورا های انکشافی محل به حیث یک چهارچوب برای

^۵'Urban Solidarity' SoAC discussion paper 2, UN-HABITAT 2015.

^۲'A Survey of the Afghan People', The Asia Foundation, 2015.

^۳'Switched On: Youth at the heart of sustainable development in Asia and the Pacific'. UN ESCAP, 2015.

^۴Ibid

اشتراک جوانان منیحت عامل ثبات

زیباسازی شهر از قبیل نقاشی های دیواری یک وسیله قدرتمند برای احیای شهری میباشد که توسط جنگ تعریف شده است. در افغانستان جوانان در جنگ به دنیا آمده و بزرگ شده اند، و ساختمان های تخریب شده، دیوار های حفاظتی خاکستری رنگ، پوسته های امنیتی و جاده های مسدود شده با موانع برای شان عادی است. برای مقابله با این پدیده، و برای ایجاد امید و اطمینان، چندین پروژه نقاشی های دیواری در کابل جریان دارد. یک انگیزه آن زیبا ساختن شهر است، اما به همین اندازه اشتیاق برای به دست آوردن شهر و انسانی ساختن محیط اهمیت دارد. طوری که هنرمند به نام کبیر مکمل توضیح میدهد: «هنگامی که یک تصویر را به روی دیوار میکشیم، دیوار گم میشود و شما در یک فضای جدید قرار میگیرید، این برای من خیلی مهم است». در این پروژه، وی به افرادی که از کنار تصویر ها میگذرند قلم نقاشی را پیشکش مینماید، و به این ترتیب مردم عادی را برای ابراز یک حکایت متفاوت برای شهر یکجا میسازد. جوانان افغانستان به وسیله پروژه های از این قبیل فرصت به دست می آورند تا یک علامت مثبت به روی محیط خود بگذارند و برای آینده امید و خوشبینی به میان آورند.

کبیر مکمل، نقاش و همکارانش در حال ترسیم تصاویر روی دیوار «قهرمانان شهر من»، برای تجلیل از مردم عادی به حیث قهرمانان.

۳. محیط جوانان: افزایش دسترسی جوانان در شهر
جوانان در شهر های افغانستان به طرق مختلف از فضای شهری محروم هستند. به علت نبود راه های مناسب برای اولویت دهی نگرانی های آنها، اکثراً نیازمندی های شان در انکشاف و توسعه مناطق شهری نادیده گرفته میشود. این امر به وسیله کمبود ساحات تفریحی، محلات بازی، ساحات ورزشی برای استفاده جوانان، به ویژه زنان و دختران جوان مشهود است. بنابراین معمولاً دیده میشود که جوانان در جاده ها و قطعات خالی زمین در شهر ها بازی میکنند. فرصت های محدود برای جوانان در اجتماع باعث شده است که جوانان نتوانند خود را تبارز دهند و حضور شان در اجتماع زیاد برجسته نیست.

همچنان جوانان به علت کمبود گزینه های ترانسپورت عامه در کل و به ویژه ترانسپورت مشخص به جندر، که مشخصاً برای دختران جوان در قسمت رفتن به مکتب و دانشگاه مشکل آفرین است، با محدودیت جدی در قسمت نقل و انتقال مواجه اند. محدودیت های حمل و نقل پیامد های زیاد اجتماعی اقتصادی دارد و باعث میگردد تا جوانان و زنان نتوانند به اکثر ساحات شهر دسترسی داشته باشند.

مثال بین المللی: «مراکز واحد»

مراکز واحد به جوانان فضا های مصئون و چندین کاره در شهر ها فراهم مینمایند تا با هم ملاقات نموده و به معلومات و منابع لازم برای انکشاف جوانان دسترسی حاصل نمایند.^۶ نخستین مرکز واحد جوانان در سال ۲۰۰۳ میلادی در شهر نایروبی توسط مؤسسه UN-Habitat در همکاری با حکومت محلی ایجاد گردید و برنامه مذکور تا اکنون به پنج مرکز شهری در سراسر افریقا گسترش یافته است.

مراکز واحد محلاتی اند که در آنها جوانان میتوانند مهارت ها و دانش را به دست آورده و توانایی های خود را انکشاف دهند. خدمات مشخص در هر مرکز متفاوت است، و میتواند در بر گیرنده بخش های از قبیل هنر و ورزش، ایجاد اشتغال، کارآفرینی، خدمات صحتی و تکنالوژی معلوماتی و ارتباطات باشد. ساحات عمده ای که مراکز جوانان روی آن تمرکز دارند عبارت اند از:

- حکومتداری: تشویق سهمگیری جوانان در حکومتداری شهری و انکشاف پالیسی های شهری
- فضای مصئون: فراهم آوری یک محل برای دسترسی جوانان به فعالیت های تفریحی، خدمات و معلومات در یک محیط مصئون
- سهمگیری جوانان: کمک به شهر ها در انکشاف پالیسی ها و راهبرد های جوانان
- رضاکاری: کمک در ایجاد فرهنگ رضاکاری بین جوانان در شهر
- جندر: حمایت و رسیدگی به نیازمندی های زنان و دختران جوان

حضور فزینگی یک مرکز واحد جوانان یک متمم خوب به شهر های افغانستان خواهد بود جایکه در حال حاضر تعداد خیلی کم محلات دارا بوده که جوانان در آنجا یکدیگر را ملاقات کنند. چون اکثراً پخش معلومات در مورد برنامه های

حمایوی موجود دشوار است، طرح چندین وظیفوی مراکز مذکور میتواند در پخش معلومات راجع به خدمات و برنامه های موجود برای جوانان در سراسر شهر نیز کمک کننده باشد.

به گونه مثال، خط تلفونی صحتی، که توسط مؤسسه UNFPA و وزارت صحت عامه در سال ۲۰۱۲ میلادی آغاز گردید، میتواند در این مرکز شامل ساخته شود. جوانان افغانستان به ویژه در برابر مشکلات صحتی، به شمول سوء استفاده از مواد مخدر، آسیب پذیر اند و برای حمایت از جوانان در معرض خطر به اقدامات واضح نیاز است.

در پاسخ به این نگرانی، خط تلفونی به شکل محرم برای جوانان افغانستان معلومات صحتی دقیق و بدون پیشداوری و مشوره متخصصین صحتی فراهم مینماید. زنگ زدن به این شماره رایگان بوده و خدمات آن هر روز به زبان دری و پشتو دستیاب است. دوکتوران به طیف وسیعی از پرسش ها، از معلومات ابتدایی راجع به بلوغ و اعضای بدن تا معلومات راجع به مراقبت از نوزادان، تغذی و حقوق بشر پاسخ میگویند و در صورت لزوم مراجعین را به خدمات مناسب صحتی و حفاظتی راجع میسازند. در حال حاضر ممکن است تا از دفتر خط تلفونی صحتی بازدید به عمل آورد، و ادغام خدمات آن با مرکز واحد میتواند این خط تلفونی را بیشتر قابل دسترس ساخته و دسترسی جوانان به آن را افزایش دهد.

^۵ 'Voice of Afghan Youth, PARSА, 2015. <http://afghanistan-parisa.org/voice-of-afghan-youth/>

^۶ 'Afghan graffiti artist strives to beautify Kabul', Al Jazeera, 26. August 2015. <http://www.aljazeera.com/blogs/asia/2015/08/afghan-graffiti-artist-strives-beautify-kabul-150826090658859.html>

^۷ 'UN-Habitat One Stop Youth Centre Model', UN-HABITAT 2015.

مطالعه قضیه: صدای مردم افغانستان

صدای جوانان افغانستان^۱ یک برنامه رادیو و تلویزیونی است که برای نمایش دادن استعداد ها، ابتکارات و دیدگاه های جوانان در سراسر افغانستان طراحی شده است. این برنامه توسط جوانان سازندوی افغانستان انکشاف داده شده و بیننده را برای دیدن جوامع افغانستان از دیدگاه دختران و پسران جوان دعوت مینماید. این سلسله برنامه ها به جوانان محلی وسیله در میان گذاشتن داستان ها و تجارب شان و صحبت راجع به کشور و آینده شان را فراهم میسازد. این پروژه به وسیله پوشش سراسری در کشور، به حیث منبع الهام برای جوانان عمل مینماید تا جوانان در جوامع محلی خود سهیم شده و اطمینان حاصل نمایند که تنها نیستند.

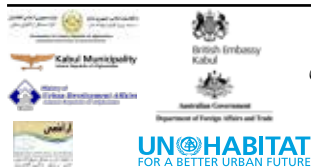
توسعه فرهنگ رضاکاری

هرچند در حال حاضر رضاکاری در افغانستان خیلی مشهور نیست، رضاکاری میتواند یک وسیله مؤثر برای استقامت دهی توان و قوه ابتکار جوانان باشد. رضاکاری به وسیله کار در جهت هدف مشترک میتواند در نزدیک ساختن جوامع و شهر ها به وسیله دیدگاه مشترک و زنده ساختن حس مسؤولیت و تعلق کمک نماید. طوری که در پروژه های محلی که در آن مردم محل با عرقریزی و تلاش در تطبیق پروژه ها سهم میگیرند، یا در محلات مسکونی غیر رسمی که در آن مردم به همدیگر در ساختن خانه های شان در کنار تپه ها کمک میکنند دیده میشود، فرهنگ کمک در شهر های افغانستان از قبل وجود دارد. به این ترتیب، تهداب توسعه رضاکاری قبلاً موجود است. و طوری که از نتیجه ورکشاپ جوانان بر می آید، جوانان به رضاکاری علاقمندی دارند اما نمیدانند چگونه و از کجا آغاز نمایند. بنابراین ایجاد طرق سهمگیری جوانان در رضاکاری میتواند یک راه ساده سرمایه گذاری جوانان در منابع اجتماعی-اقتصادی و در عین حال ایجاد امید از طریق سهمگیری باشد.

مسیر های آینده :

- تفکر فراتر از ایجاد اشتغال فوری در هنگام تلاش برای رسیدگی به مشکلات جوانان در شهر ها به وسیله دخیل ساختن جوانان در روند های حکومتداری شهری، و سهیم ساختن آنها در تصمیم گیری. این امر مستلزم بهبود روابط بین شرکای ذریبط در سراسر حکومت و همچنان گروه های جامعه مدنی خواهد بود؛
- شامل ساختن جوانان در برنامه آتی همبستگی شهری (USP). این امر میتواند به شکل ایجاد شورا های انکشافی جوانان یا انجمن های گذر، یا ایجاد کمیته های فرعی در شورا های انکشافی محلی ذکور و اناث انجام شود. هر یک از اشکال فوق باید اطمینان حاصل شود که این بخش یک چیز ضمنی نبوده بلکه یک جز اساسی در ساختار برنامه اولویت های جوانان است.
- اتخاذ اقدامات مشخص برای ترویج و پرورش فرهنگ رضاکاری جوانان، در یک میکانیسم منظم و سازمان یافته که به انکشاف مهارت ها اهمیت داده و رهبری را ترویج نماید؛
- غور روی ایجاد مراکز واحد برای جوانان شهری جهت حمایت از خدمات و تسهیلات مربوط به جوانان، به شمول آموزش حرفوی و مراکز رشد تجارت

پروگرام آینده شهر های افغانستان FoAC مرکز خاص بالای انکشاف پروگرام های اولویت بندی ملی شهری داشته که انکشاف شهرهای افغانستان را دهه های آینده در اولویت قرار داده است. بخاطر تمویل آن، پروگرام آینده شهر های افغانستان ۵ شهر بزرگ و ۲۰ شاروالی های ولسوالی استراتژیک را مورد تحلیل و ارزیابی دقیق قرار داده است که معلومات دقیق و نظریات را جهت طرح پروگرام و پالیسی تهیه نماید.

